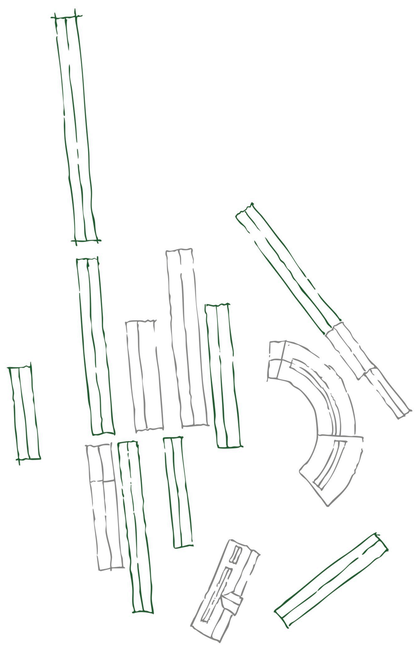

MUZEJSKA ČETRT BEŽIGRAD

ureditev degradiranega območja ob Parmovi ulici v Ljubljani

Avtor_Rok Kuzman_Mentor_prof. mag. Tomaž Krušec_Somentor_doc. Miha Munda_Fakulteta za Arhitekturo_UL_Ljubljana_julij_2025

Magistrska naloga odgovarja na več ključnih vprašanj. Kako ravnati z degradiranim, a zaščitenim območjem? Kako ravnati z industrijsko stavbno dediščino? Kako območje, ki je bilo odrezano iz mestnega tkiva, spet povezati z njim? Kako zasnovati projekt javnega značaja v infrastrukturno neustreznem in prometno prenasičenem območju? Na kakšen način zasnovati muzejsko četrt, da bo le-ta odražala bogato preteklost območja, hkrati pa bo odgovarjala na izzive prihodnosti? Je smiselno, da damo spalnemu naselju dodatno kulturno vsebino?

V magistrski nalogi se ukvarjam s tremi poglavitnimi problemi: s propadanjem območja, ki je razglašen za kulturni spomenik lokalnega pomena, z nepovezanostjo lokacije z mestom, ki jo obdaja, s pomanjkanjem vsebine in kakovostnih zelenih površin v širši okolici južnega Bežigrada.

Objekti na lokaciji nekdanjih železniških delavnic Šiška so zaradi neprimerne vsebine (v precejšnji meri služijo kot skladiščne in vozne hale podjetja ŽGP) obsojeni na propad. Na lokaciji se nahaja tudi Železniški muzej Slovenskih železnic, ki se kljub ogromnemu številu stavb, ki jih ima v lasti, sooča s prostorsko stisko, saj nima sredstev za njihovo prenovo.

Prostor železniških delavnic Šiška je od sosednjih mestnih četrti (Centra in Šiške) zaradi železnice na južni in zahodni strani odrezan od drugih delov Ljubljane. Lokacijo zaznamuje neustrezna prometna infrastruktura območja, ki jo obdaja. Ožja okolica južnega Bežigrada je prometno prenasičena, kar se bo v prihodnosti zaradi gradnje novih stanovanjskih objektov samo še stopnjevalo.

Južni Bežigrad je bil zasnovan kot naselje enodružinskih hiš z vrtovi, zato potrebe po skupnih zelenih javnih površinah v tem delu mesta nikoli ni bilo. V prihodnjih letih pa bo na Parmovi ulici zgrajenih 550 novih stanovanj (v blokih z minimalno zazelenitvijo njihove okolice) in bo zato zelenih površin močno primanjkovalo. S parkom ob železnici bi lahko ta primanjkljaj do neke mere kompenzirali.

Magistrska naloga obravnava območje nekdanjih železniških delavnic Šiška ob Parmovi ulici v Ljubljani. Nekdaj pomembno industrijsko območje je po opustitvi parne vleke začelo propadati in je danes neurejen prostor ob robu mestnega središča. Naloga se ukvarja z obuditvijo tega zanimivega, a danes »pozabljenega« prostora.

Na izbrani lokaciji v okviru naloge zasnujem Bežigrajsko muzejsko četrt, ki bo vključevala Železniški muzej, izpostavo Tehniškega muzeja Slovenije, Hišo eksperimentov, muzejski park in raznolik spremljevalni mestotvorni program. Koncept Muzejske četrti Bežigrad je zasnovan okrog osrednje podzemne povezave med Bežigradom in Šiško. Na to povezavo se navezujejo vsi muzejski objekti, ki dobijo vzdolž le-te skupno predverje.

Muzejska četrt je zasnovana kot parkovna ureditev z več muzejskimi objekti. Program Železniškega muzeja Bežigrad je umeščen v prenovljene objekte industrijske dediščine. Za Tehnični muzej, Hišo eksperimentov in spremljevalni program pa načrtujem novo zgrajene objekte, ki sledijo geometriji obstoječih objektov.

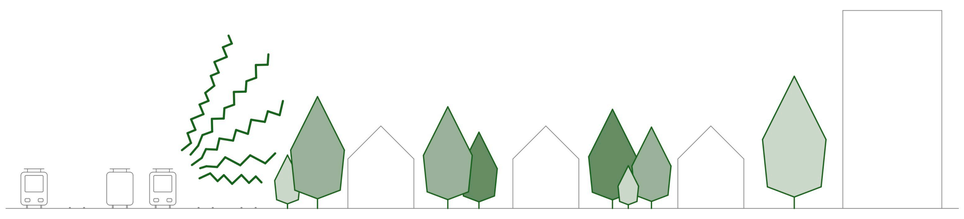

DREVESA MUZEJSKEGA PARKA ŠČITIJO NOVO ZGRAJENE OBJEKTE (OPPN 173) PRED HRUPOM ŽELEZNIŠKE PROGE.

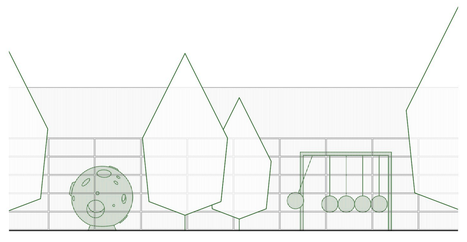

MUZEJ JE KULISA PARKA.

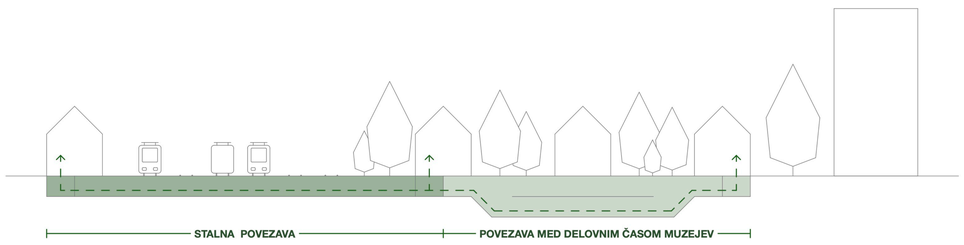

NOVO VZPOSTAVLJENA POVEZAVA MED BEŽIGRADOM IN ŠIŠKO

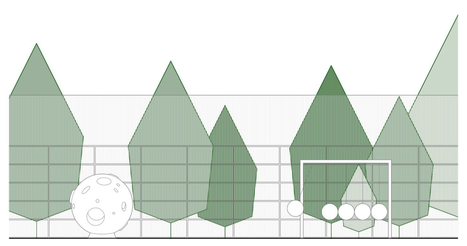

PARK JE KULISA MUZEJA.

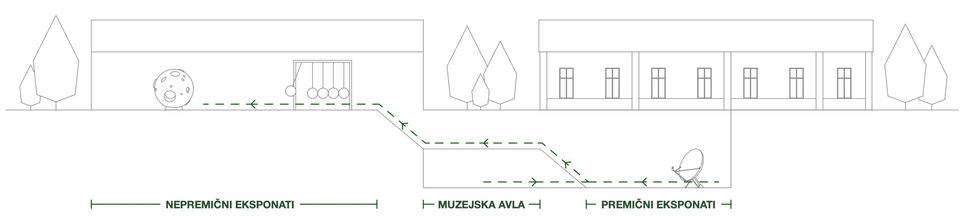

ORGANIZACIJA MUZEJSKIH OBJEKTOV

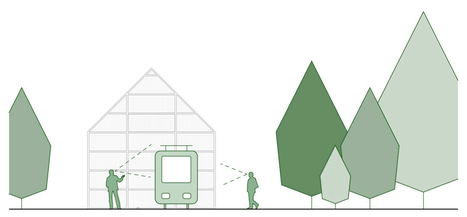

NOVI OBJEKTI SO IZLOŽBE MUZEJEV

ORGANIGRAM KOMPLEKSA MUZEJSKE ČETRTI BEŽIGRAD

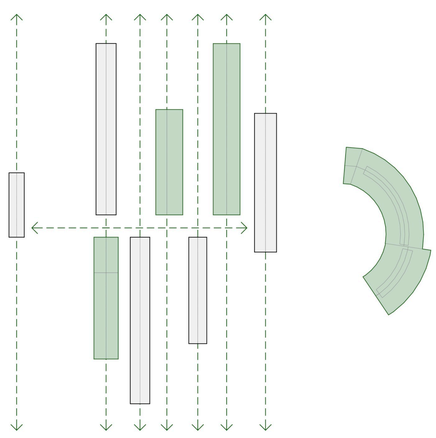

NOVI OBJEKTI SLEDIJO GEOMETRIJI OBSTOJEČEGA

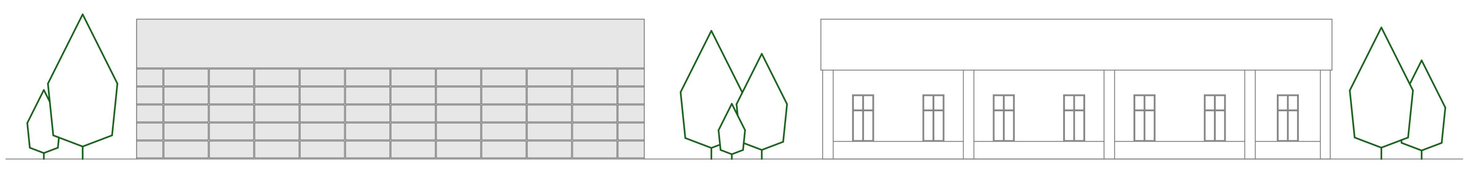

NOVI OBJEKTI SLEDIJO POJAVNOSTI OBSTOJEČIH, HKRATI PA NJIHOVO MATERIALNOST REINTERPRETIRAJO.

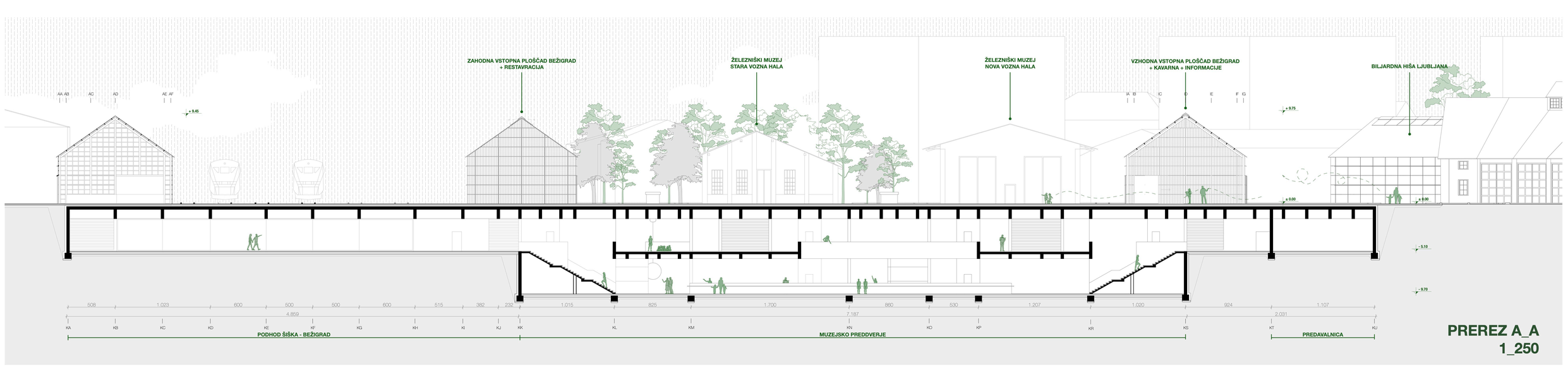

PREREZ A_A
1_250

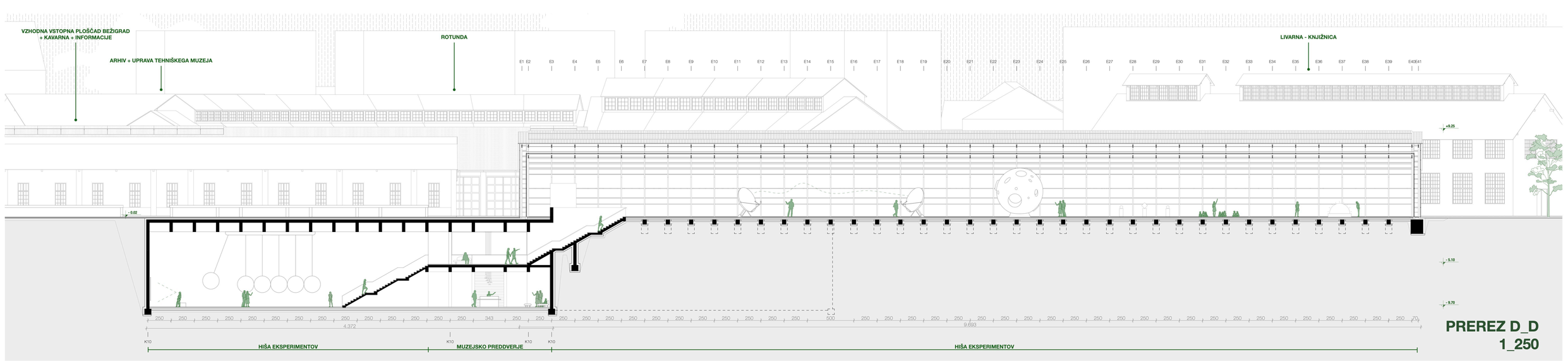

PREREZ D_D
1_250

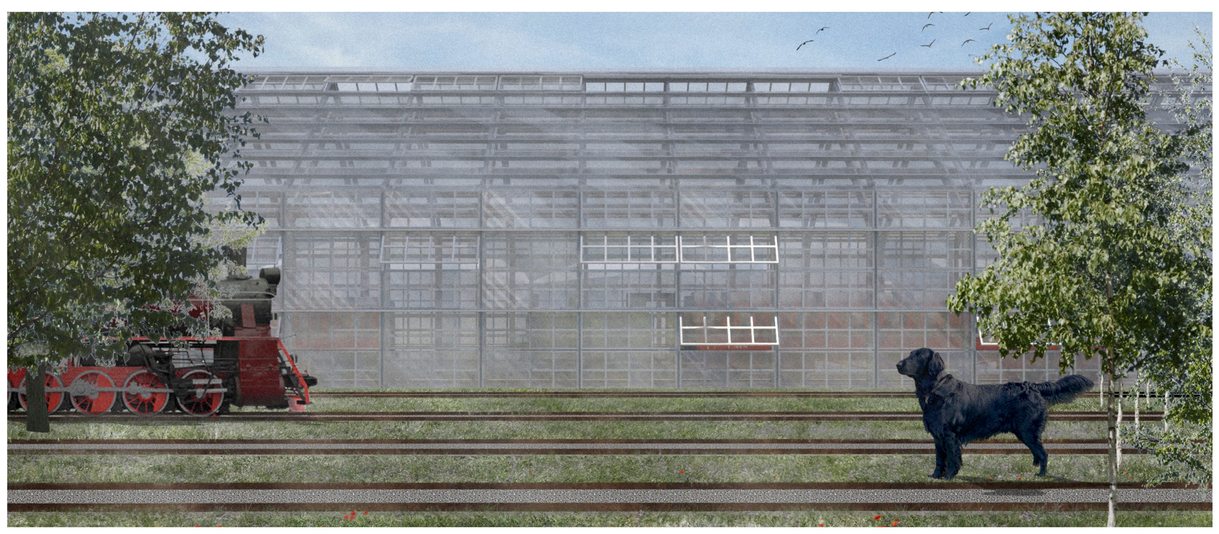

POGLED NA FASADO DEPOJA ŽELEZNIŠKEGA MUZEJA SLOVENIJE

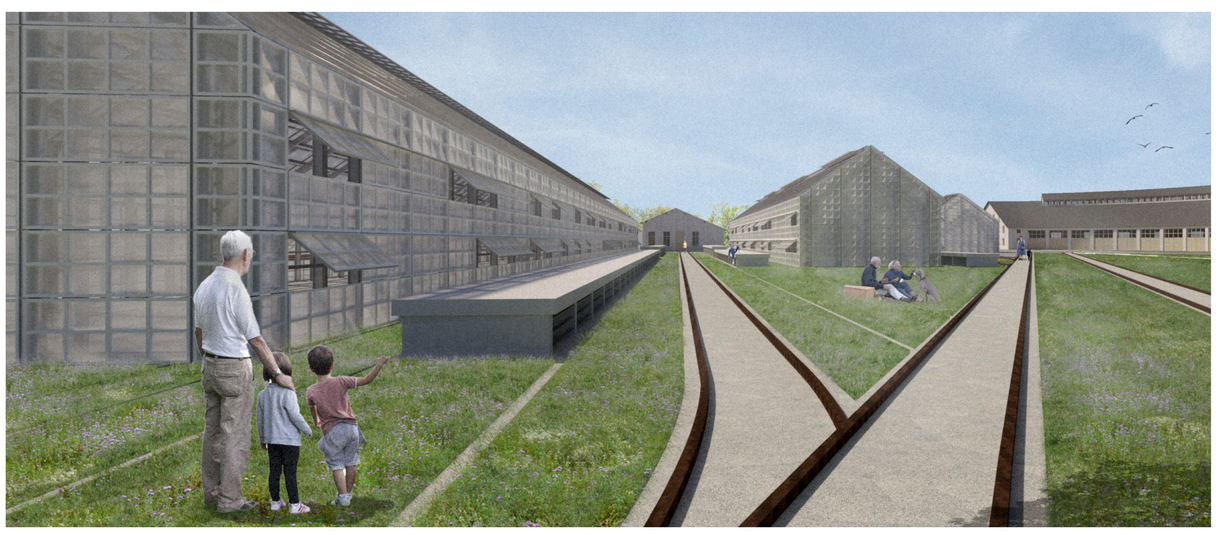

POGLED MED MUZEJSKIMI OBJEKTI

SITUACIJA
1_1500

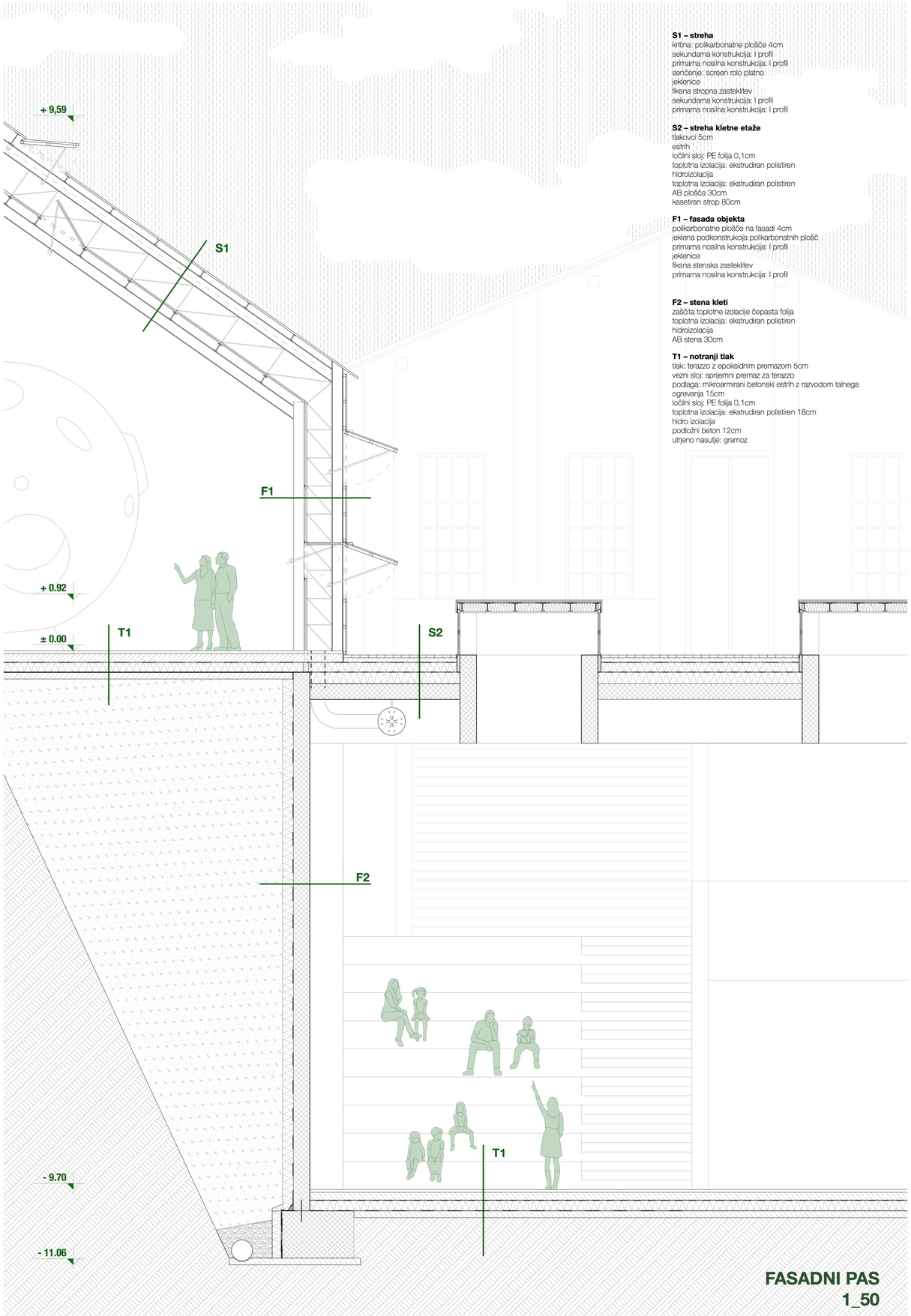

S1 – streha
kritina: polikarbonatne plošče 4cm
sekundarna konstrukcija: I profil
primarna nosilna konstrukcija: I profil
senčenje: screen rolo platno
jeklenice
fiksna stropna zastekljitev
sekundarna konstrukcija: I profil
primarna nosilna konstrukcija: I profil

S2 – streha kletne etaže
tlakovci 5cm
estrih
ločilni sloj: PE folija 0,1cm
toplotna izolacija: ekstrudiran polistiren
hidroizolacija
toplotna izolacija: ekstrudiran polistiren
AB plošča 30cm
kasetiran strop 80cm

F1 – fasada objekta
polikarbonatne plošče na fasadi 4cm
jeklena podkonstrukcija polikarbonatnih plošč
primarna nosilna konstrukcija: I profil
jeklenice
fiksna stenska zastekljitev
primarna nosilna konstrukcija: I profil

F2 – stena kleti
zaščita toplotne izolacije čepasta folija
toplotna izolacija: ekstrudiran polistiren
hidroizolacija
AB stena 30cm

T1 – notranji tlak
tlak: terazzo z epoksidnim premazom 5cm
vezni sloj: sprijemni premaz za terazzo
podlaga: mikroarmirani betonski estrih z razvodom talnega ogrevanja 15cm
ločilni sloj: PE folija 0,1cm
toplotna izolacija: ekstrudiran polistiren 18cm
hidro izolacija
podložni beton 12cm
utrjeno nasutje: gramoz

FASADNI PAS
1_50

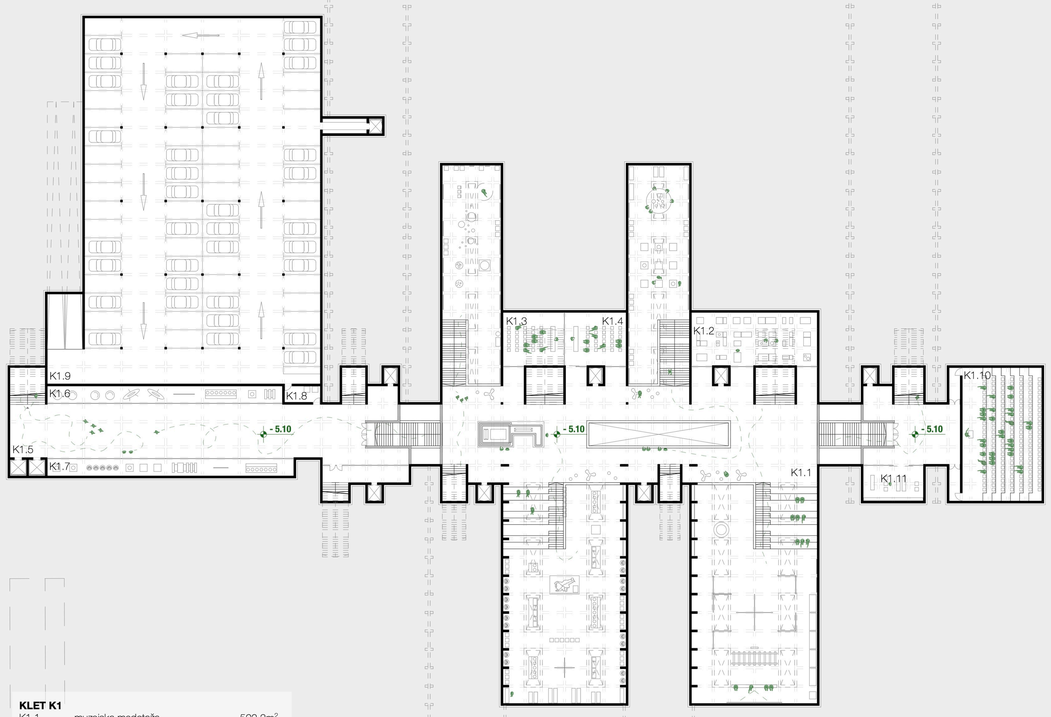

KLET K1

K1.1	muzejska medetaža	592.3m²
K1.2	prostor za delavnice	125.1m²
K1.3	prostor za dogodivščine	61.0m²
K1.4	prostor za dogodivščine	61.0m²
K1.5	podhod Šiška - Bežigrad	387.5m²
K1.6	razstavna vitrina	74.5m²
K1.7	razstavna vitrina	78.0m²
K1.8	vhod v podzemno garažo	10.7m²
K1.9	podzemna garaža	1768.0m²
K1.10	večnamenska dvorana	211.0m²
K1.11	muzejska knjigarna	41.0m²

TLORIS KLETI -1
1_500

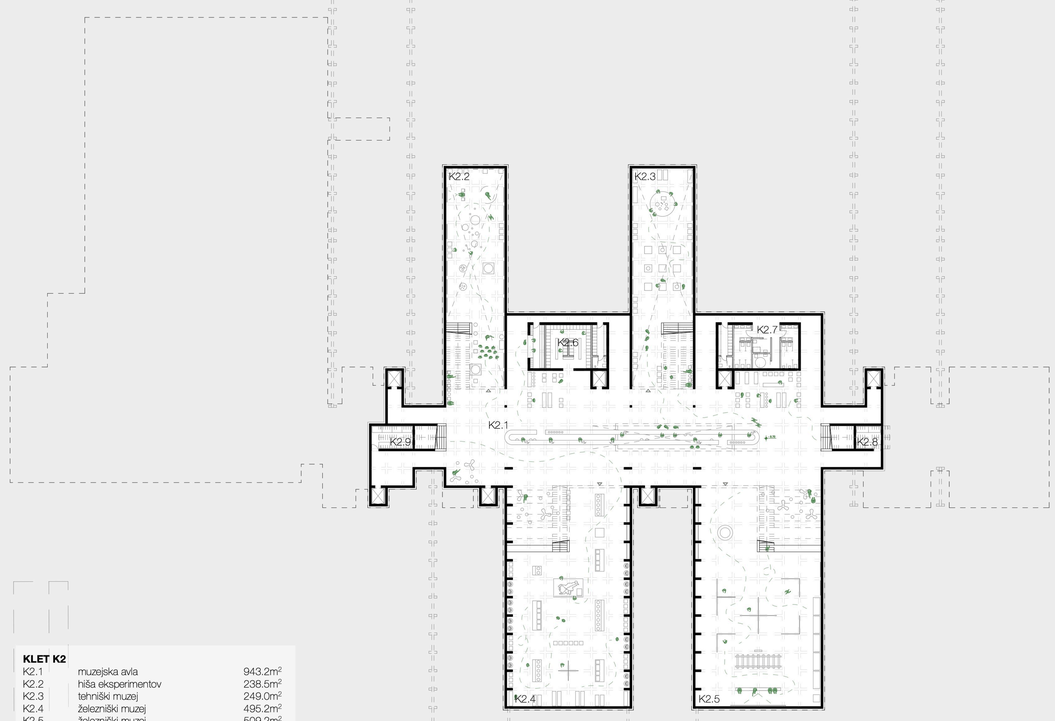

KLET K2

K2.1	muzejska avla	943.2m²
K2.2	hiša eksperimentov	238.5m²
K2.3	tehniški muzej	249.0m²
K2.4	železniški muzej	495.2m²
K2.5	železniški muzej	509.2m²
K2.6	garderoba	12.5m²
	garderoba z omaricami	36.7m²
	garderobni prostor za zaposlene	11.6m²
	garderobni prostor za zaposlene	11.6m²
K2.7	sanitarije Ž	14.0m²
	sanitarije invalidi	5.0m²
	previjalnica	4.7m²
	sanitarije M	14.0m²
K2.8	servisni prostor	10.0m²
K2.9	servisni prostor	17.5m²

TLORIS KLETI -2
1_500

KLETNI RAZSTAVNI PROSTOR ŽELEZNIŠKEGA MUZEJA

RAZSTAVNI PROSTOR HIŠE EKSPERIMENTOV